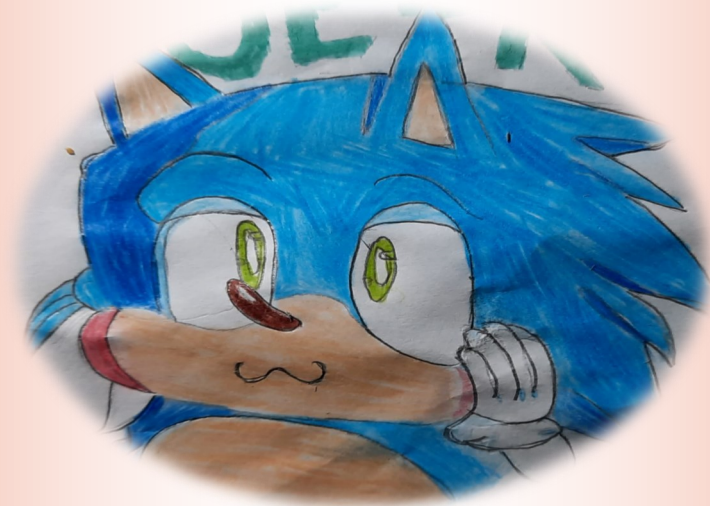

JELŠAVSKÁ ŠKOLA

JEŠKO

Ročník: 9. Číslo: 2

Školský rok: 2021/22

Slovko úvodom

MILÍ ČITATELIA,

---

ani sme sa nenazdali a je tu ďalšie číslo nášho školského časopisu JEŠKO, tentokrát v jarnom šate. Aj teraz sme sa snažili do jeho stránok vložiť mnoho zaujímavého, poučného, ale aj vtipného zo života našej krásnej školy.

Čo Vás čaká v tomto čísle? Nuž okrem pravidelných rubriek sme si pripravili aj nejaké tie novinky, ktoré ako dúfame, sa stanú pevnou súčasťou časopisu. Jednou z noviniek je ukážka výtvarných diel našich žiakov. Ďalšou novou rubrikou sú Školské hádanky. Časopis JEŠKO sa už stal neoddeliteľnou súčasťou života našej základnej školy. V priebehu niekoľkých rokov si našiel mnohých priaznivcov nie len medzi žiakmi, ale aj učiteľmi.

Ak sa aj ty chceš podieľať na príprave jeho obsahu, pridaj sa k nám! To, ako sa môžeš zapojiť, nájdeš v závere časopisu. Sme radi, že stále sa nájdú aj noví autori, ktorí chcú svojimi článkami prispieť. Ak aj vy máte nejaký nápad, ktorý by mohol obohatiť stránky ďalšieho čísla, podel'te sa oň s našimi čitateľmi.

Redakčná rada

Školský parlament

Žiacky parlament ZŠ s MŠ Jelšava pracuje neúnavne aj tento školský rok. Počas neho sa v našej škole uskutočnili viaceré akcie. Spoločne si ich môžeme pripomenúť. V mesiaci september sme mali úvodné zasadnutie, pri ktorom sme boli zaradení do určitých funkcií. V októbri pri príležitosti „Úcty k starším“ sme vytvorili milé pozdravy pre starých rodičov, ktoré vyrobili žiaci prvého stupňa. Žiaci druhého stupňa Halloween oslávili tradičnejšie, a to hľadaním démonickéj bytosti Svetlonosa v jelšavskom kaštieli.

Osudy ľudí nám nie sú ľahostajné a preto sa naša škola aj tento rok v novembri zapojila do dobročinnnej zbierky Hodina deťom, ktorej výťažok poputoval deťom a mladým ľuďom v núdzi. V decembri žiakov našej školy navštívil Mikuláš so svojimi pomocníkmi, ktorý sladkým balíčkom obdaroval všetkých žiakov prvého, aj druhého stupňa. Rok 2021 sme ukončili tradičnými vianočnými trhmi, ktorými sme si pripomenuli význam Vianoc.

Zamilovaný február sa stal na našej škole už tradíciou. Žiacky parlament začal akciou „Valentínska pošta“, ktorá sa teší veľkej obľube už niekoľko rokov, o čom svedčí aj množstvo doručených pozdravov našim žiakom. Do role valentínskych poštarov sa tento rok vžili Nelka Nikitinská, Marcelka Rohárová a Katka Remperová.

Žiaci mali možnosť zapojiť sa do súťaže o najkrajšie srdiečko a vyhrať valentínsku odmenu. Táto súťaž trvala do 18.02.2022. Víťazmi sa stali: Richard Repák zo IV.A a Dominika Stachurová z IX.A triedy.

Jakub Hrivnák, VII.A

Aj do našej školy zavítala jar...

Výtvarné dielka našich mladších žiakov

Vzácná voda

Deň vody na 1.stupni

Dňa 22.marca 2022 sa žiaci prvého stupňa zapojili do aktivít spojených s Dňom vody.

V priebehu dňa si vysvetlili a porozprávali sa aká je voda dôležitá a vzácna pre všetky živé organizmy na zemi, na čo všetko vodu používame a ako by sme mali zdroje pitnej vody v čo najväčšej miere ochraňovať.

Okrem iného si žiaci pozreli prezentáciu o vode, vypracovali pracovné listy, zopakovali si kolobeh vody v prírode, dozvedeli sa zaujímavosti o zdrojoch podzemných vôd, vyrobili čelenky s modrými kvapkami vody, nakreslili fľašky plné vody, navštívili školské jazierko, vyrobili bublifuk a zopakovali vybrané slová a násobilku vo vodnej matematike a slovenčine.

Všetkými týmito aktivitami prispeli k tomu, že si vodu a jej zdroje budú vážiť ešte viac ako doteraz.

Mgr. Martina Vrancová

Čo je to mier?

...stretávanie sa s kamarátmi...

... chodiť do školy...

...mat' čo jesť a piť...

...aby nehúkali
sirény...

...bicyklovanie...

...chodiť
do lesa na hríby...

...byť so svojou

rodinou...

...aby som nebola hladná a smädná...

... žiť ...

...nebát' sa...

...bývať

...pokojne spať

vo svojom byte...

vo svojej posteli...

...chodiť na výlety...

...stráviť pekné

...aby neumierali

leto so svojou rodinou...

ľudia...

žiaci III. A triedy

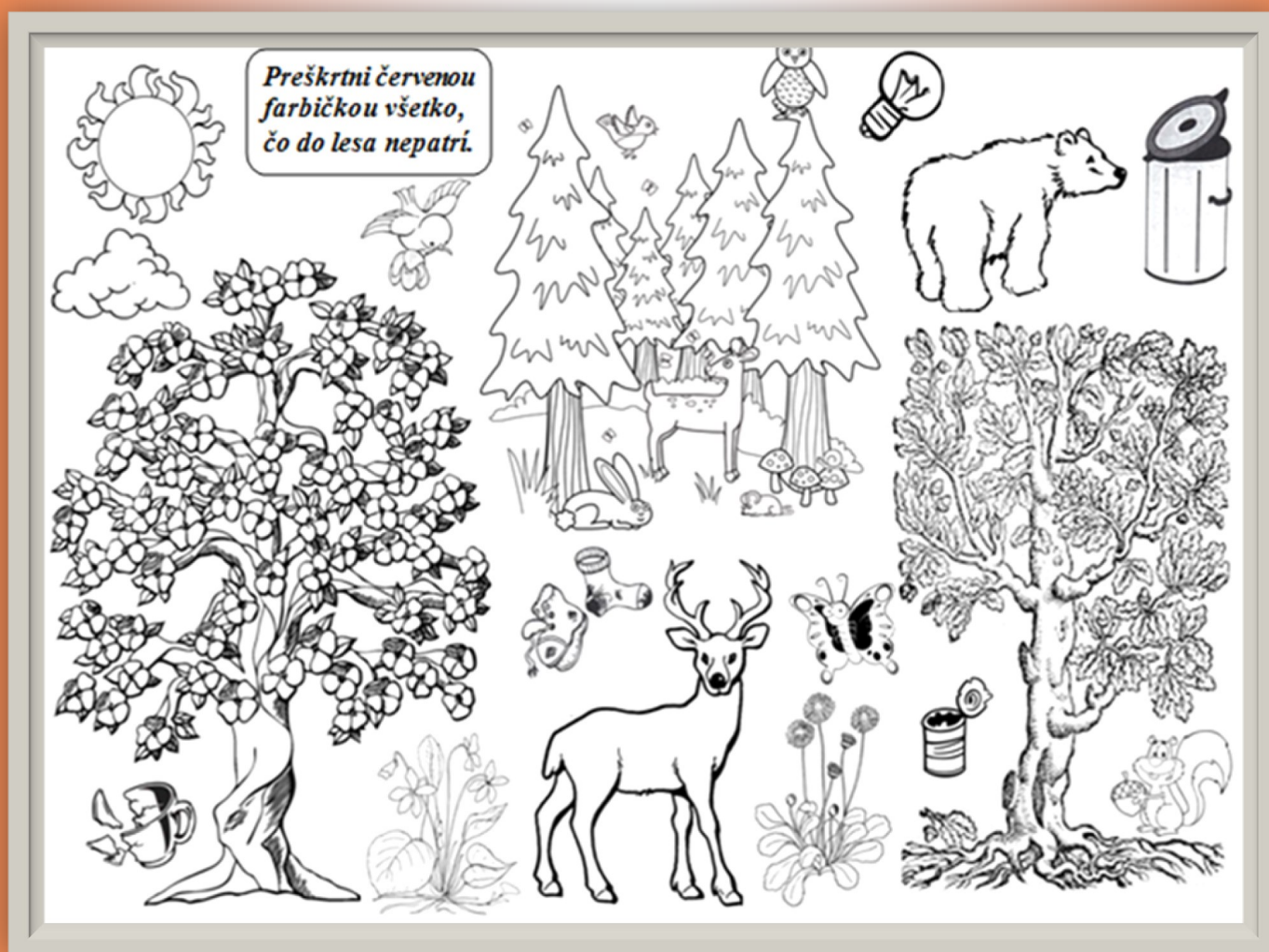
Zachráňme planétu ZEM !

Globalizácia spoločností vo svete prináša pre ľudí množstvo výhod ako dobrý prístup k potravinám, oblečeniu, technológiám, zdravotnej starostlivosti či možnostiam cestovať.

Má však aj svoju temnú stránku ako zamorenie ovzdušia, úhyn zvierat, znečistenie vôd, výruby lesov (pralesov), likvidácia jadrového odpadu, haldy skládok a celkové znečisťovanie a poškodzovanie nášho životného prostredia.

Na obrázku je les a odpadky v ňom. Žiaci, pomôžte nám vyčistiť les!!! Červenou farbičkou preškrtnite všetko, čo do lesa nepatrí a narúša jeho stabilitu a rovnováhu.

Žiaci, zamyslite sa, aký je rozdiel medzi tým, keď ľudia odpadky triedia a keď ich vôbec netriedia. Ako vplýva netriedenie odpadkov na naše životné prostredie? Prečo je tak dôležité chrániť našu planétu a aké aktivity môžeme podniknúť na jej očistu a zároveň ochranu? Napíšte 3 dôvody, prečo musíme chrániť našu planétu Zem.

Napíš aspoň 3 dôvody, prečo musíš chrániť našu Zem:

-
-
-

Vyfarbite kontajnery:

Vieš, akou farbou majú byť vyfarbené kontajnery?

**KOMUNÁLNY
ODPAD**

**ELEKTRO
ODPAD**

PAPIER

PLAST

SKLO

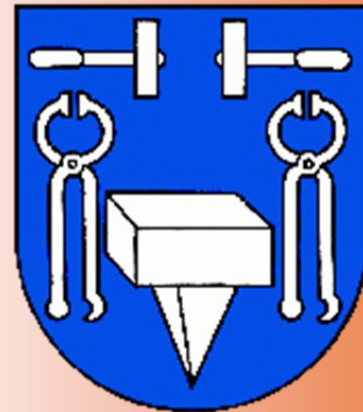

KOVY

Náš región

Kultúrne pamiatky mesta Jelšava
Archeologické náleziská

Jelšavský hrad

Hrad sa spomína prvýkrát už v roku 1243 a vybudovať ho dal podľa všetkého uhorský kráľ niekedy na prelome 12. a 13. storočia. Išlo o drevo-zemný objekt opevnený valmi a priekopami. Svoju funkciu stratil ešte v poslednej tretine 13. storočia. V areáli hradu nad Jelšavou - Hradovisko sa zachovali zvyšky múrov gotického kostola. O stavbe sa nezachovali písomné zmienky.

Starý jelšavský hrad

Druhý hrad poznajú domáci ako Starý jelšavský hrad. Vedie k nemu miestna modrá značka, trasa sa začína v centre mesta pri Mestskom múzeu. Starý hrad postavili Ratoldovci de Ilswa v horách vyše dva kilometre západne od mesta zrejme koncom 14. storočia. Hoci sa do dnešnej doby z hradu veľa zvyškov nezachovalo, pôdorys v podobe kamenného podlažia je ešte stále dobre viditeľný. Jelšavský hrad leží v nadmorskej výške 477 m v Revúckej vrchovine.

Historické stavby

Na území mesta Jelšavy sa nachádza veľa stavieb, z ktorých na nás dýcha história. K najvýznamnejším patrí Coburgov kaštieľ, mestská radnica—sídlo Mestského úradu, meštianske domy, Katolícky kostol sv. Petra a Pavla, katolícka fara, evanjelický kostol, budova evanjelickej školy, Reduta – mestský hosťovec ....

Coburgov kaštieľ

Kaštieľ sa nachádza na Námestí republiky v Jelšave a je postavaný v klasicistickom štýle. V rokoch 1796-1801 ho dal prestavať podľa svojich predstáv Andrej Koháry. Kohári pristaval trojpodlažnú budovu k staršej renesančnej stavbe s nárožnými vežami z 2. tretiny 18. storočia. Na mieste kaštieľa stál pôvodne kláštor vybudovaný v 2. polovici 13. storočia a v 14. storočí bol prestavaný na hrad. Kaštieľ je možné po dohode so sprievodkyňou navštíviť. V súčasnej dobe prebieha rekonštrukcia kaštieľa.

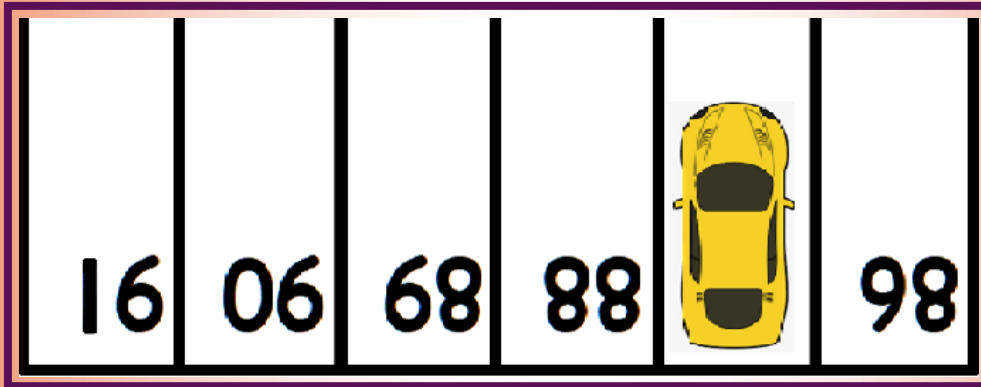

Sút'až

Milí žiaci, budeme radi, ak nám na Vašich potulkách mestom alebo vychádzok v okolí Jelšavy odfotíte kultúrne pamiatky. Fotky s názvom pamiatky nám pošlite na www.bezkriedy.sk - p. učiteľke Mgr. Soni Vojtechovskej. Najaktívnejších fotografův odmeníme.

Súťaž pre múdre hlavičky žiakov I. stupňa...

1. Na obrázku sú parkovacie miesta a k nim pridelené čísla. Na jednom z miest stojí auto a vašou úlohou bude prísť na to, aké číslo sa pod ním skrýva.

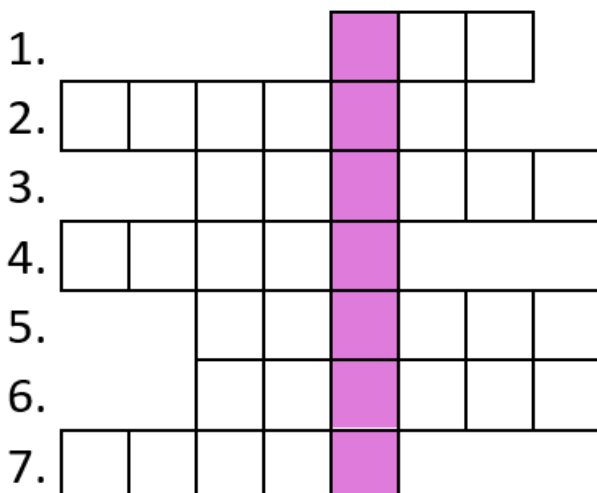
Aké číslo sa skrýva pod autom?

2. V košíku máte 5 jablák. Ako ich rozdáte piatim deťom tak, aby jedno jablko zostalo v košíku? Každému dieťaťu musíte dať jedno celé jablko.

3. Ak sa vám podarí vyriešiť krížovku, dozviete sa riešenie hádanky:

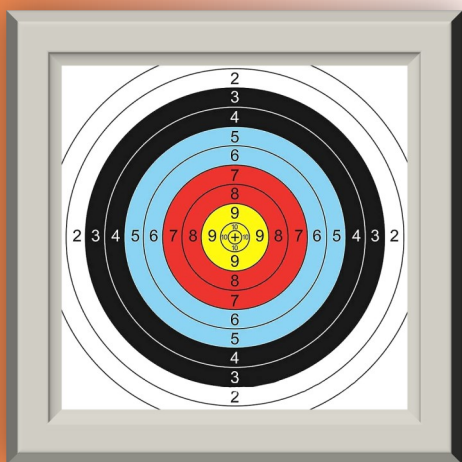
Je to ťažké a nič to neváži. Čo je to?

1. Plaz, ktorý nemá nohy.
2. Zviera, ktoré si so sebou nosí dom.
3. 60 minút.
4. Guľatá hračka, ktorú si hádzeme.
5. Nádoba na varenie.
6. Dopravný prostriedok, ktorým sa cestuje do vesmíru.
7. Živočích, ktorý produkuje med.

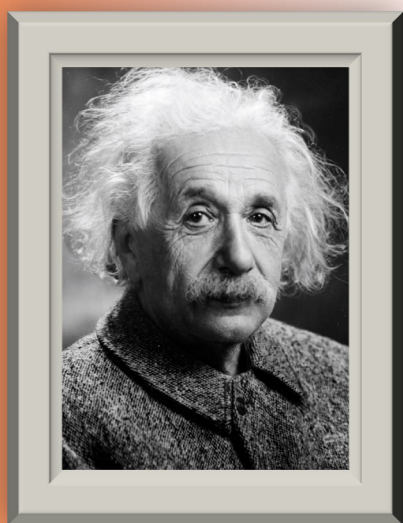
Súťaž pre múdre hlavičky žiakov II. stupňa...

1. V pravom a ľavom vrecku mám spolu 35 eur. Keď z pravého vrecka preložím do ľavého toľko eur, koľko je v ľavom, budem mať v pravom vrecku o 3 € viac ako v ľavom. Koľko eur som mal pôvodne v každom vrecku?

2. Na strelnici strelec dosiahol na päť zásahov presne 60 bodov. Nebolo to dvakrát 25 a dvakrát po 5. Ako to bolo, keď terč má čísla 5, 8, 11, 17, 25 ?

3. Za aký čas chytí sto pavúkov sto múch, ak päť pavúkov chytí päť múch za 5 minút?

Einsteinova úloha

Na jednom dvore bývajú štyria priatelia.

Janko a šofér sú starší ako Paľo.

Karol a zámočník sa zaoberajú boxom.

Elektrikár je najmladší z priateľov.

Vo večerných hodinách Andrej a sústružník hrajú domino proti Paľovi a elektrikárovi.

Zistite povolanie každého z priateľov.

FAŠIANGY, TURÍCE, VEĽKÁ NOC PRÍDE ...

**Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde,
kto nemá kožucha, zima mu bude.
Ja nemám, ja nemám, len sa tak trasiem,
dajte mi slaniny, nech sa vypasiem.**

Obdobie od Troch kráľov do Popolcovej stredy nazývame fašiangy. .... sú prechodom medzi zimným a jarným obdobím. Počas fašiangov prevláda ....., organizujú sa ..... a ....., Neodmysliteľnou súčasťou fašiangov sú tradičné ....., v rámci ktorých boli predvádzané rôzne magicko – rituálne úkony. Po dedinách šli v sprievode mladí muži preoblečení v rôznych maskách. V ruke držali ražeň alebo šabl'u. Na ražeň im ľudia napichovali ....., klobásu, dávali im vajcia a peniaze na spoločné posedenie. Typickým fašiangovým jedlom boli ..... a ..... vyprážené na masti. Najveselšie obdobie roka však strieda 40- dňový pôst. Ukončia sa všetky zábavy a svet sa vráti opäť na rok do starých koľají. Na poslednej fašiangovej zábave sa preto predvádza ..... Jej základným motívom je zákaz zábav počas nasledujúceho pôstu. Jedná sa o výrazné komické stvárnenie. Keď je basa pochovaná, môže začať pôst. Obdobie veľkonočného ..... začína dňom, ktorý poznáme pod názvom ..... alebo Škaredá streda. Slávenie Popolcovej stredy bolo zavedené v 7. storočí a tento deň sa stal dňom pokánia a pôstu. Zvyk posýpať sa popolom pretrval dodnes, avšak už len symbolicky, kedy kňaz urobí popolom ..... na čelá veriacich. V mestách je tradícia fašiangov spojená s plesmi a karnevalmi.

Doplň slová do textu:

Fašiangy, šišky, fašiangové hry, zabíjačky, Popolcová streda, svadby, fánky, symbolické pochovávanie basy, zábava, pôstu, slaninu, krížik

Mgr. Martina Hrivnáková

??? Školské hádanky???

Ukrývajú sa v nej známky, aj podpisy otca, mamky. Prezradí nám, veru tak, či si dobrý, či zlý žiak. Nezabudni si ju doma, bude z toho len pohroma! **Čo je to?**

Štíhla biela pomocníčka snehobiele máva líčka. Na tabuľu sa ňou píše, niekedy poriadne škripe. Pani učiteľka zvolá: „Zlomila sa, aká smola!“ **Čo je to?**

Aj keď nie je hlúpa, vravia, že je tupá. Dám ti jednu dobrú radu, ostrúhaj tú tupú hlavu. Ostrúhaj ju zostra, a hneď bude ostrá! **Čo je to?**

Dva mesiace v kúte spala, trpezlivo vyčkávala. Smutne ovislo jej ucho, a od hladu spľaslo brucho. V septembri však Braňo zvolá: „Vstávaj, začína sa škola!“ **Čo je to?**

Strihám auto, strihám draka, teraz zasa pandrláka. Vystrihnem domček aj mraky, potom auto, strom aj vtáky. Papier, stužku, ba i niť prestrihnem akoby nič. **Čo som?**

A na záver...

MILÉ DIEVČATÁ A CHLAPCI !

Aj v tomto školskom roku sa môžete spolupodieľať na tvorbe nášho školského časopisu JeŠko. Stačí, ak vhodíte svoj príspevok (s menom autora alebo anonymný) do schránky s označením Školský časopis.

Vyjadrite sa k udalostiam v našej škole, píšete o tom, čo sa vám páči alebo aj nie, dajte nám vedieť o rôznych akciách v škole, podelte sa s nami o svoje nápady, odkazy, pripomienky. Ak vám v našom časopise chýba nejaká rubrika, ak by ste chceli na ňom niečo zmeniť, máte možnosť.

Vaše správne odpovede zo súťažných aktivít posielajte cez portál bezkriedy, nezabudnúť označiť správu ako „**Ješko odpovede**“ a do **31.05.2022** doručte pani učiteľke Juhárove alebo Vojtechovskej, čakajú na Vás zaujímavé ceny :-)

Za príspevky ďakujeme pani učiteľkám: Mgr. Martine Vrancovej, Mgr. Petre Kanabovej, Mgr. Martine Hrivnákovej, RNDr. Adele Horváthovej. Veľká vďaka patrí našim žiakom z III.A a Jakubovi Hrivnákovovi zo VII.A triedy.

Na vaše ďalšie návrhy sa teší redakčná rada.

Redakčná rada: Mgr. V. Juhárová, Mgr. S. Vojtechovská